

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Югары Стәрле авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

Югары Стәрле

№ 93-57

17 апрель 2018 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Югары Стәрле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Жирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә бәйле рәвештә

Югары Стәрле авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының 2012 елның 23 гыйнварындагы 22 номерлы карары белән (24.09.2012 №34, 05.08.2013 №51, 22.10.2014 №83, 30.09.2015 №4-3_, 15.11.2016 №41-26 карарлар редакциясендә расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Югары Стәрле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләргә һәм өстәмәләргә кертергә:
  - 1.1. 6 статьяның 1 өлешендә:
    - а) 9 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;».
    - б) 14 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;».
  - 1.2. 7 статьяның 1 өлешендә түбәндәге эчтәлекле 15 пункт өстәргә:
«15) инвалидларның физик культурасын һәм спортын, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларны, адаптив физик культураны һәм адаптив спортны үстерүгә ярдәм итү.».
  - 1.3. 11 статьяның 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«7) гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;».
  - 1.3. 20 статьяда:
    - а) исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«20 статья. Халык тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары;».
    - б) 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«3. Халык тыңлауларына чыгарылырга тиеш:
      - 1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик жирле әһәмияттәге мәсьәләләр Уставында беркетелә торган мәсьәләләргә һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе

Конституциясенә, федераль законнарға туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) жирлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре

в) түбәндәгә эчтәлекле 11 өлеш өстәргә:

«11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм мондый файдалануның башка төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш корылмалары төзүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның гомуми фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәру тәртибе һәм (яисә) норматив белән билгеләнә.

1.4. 29 статья түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«29 статья. Жирлек Советы депутаты, жирлек жирле үзидарәсенә сайланулы органы әгъзасы, жирлек жирле үзидарәсенә сайланулы вазыйфаи заты статусы.

1. Жирлек Советы депутатының вәкаләтләре аны сайлаган көннән башлана һәм яңа чакырылыш жирлек Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутаты, әлеге Уставта билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт бурычларын башкара.

3. Депутат, жирле үзидарәненә сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәненә сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш. Депутат, жирле үзидарәненә сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәненә сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категориядәгә затларга счетлар (кертәмләр) ачуны һәм счетлар (кертәмләр) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны тыю

турында» 2013 елның 07 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгелэнгән чикләүләрен, тыюларны, йөкләмәләрен үтәмәгән очракта, вакытыннан алда туктатыла.

Жирлек Советы депутатлары, жирлекнең жирле үзидарә сайланулы органы эгъзалары, жирлек жирле үзидарәсенә сайланулы вазыйфай затлары түбәндәгеләргә бурычлы:

- үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгелэнгән тәртиптә тапшырырга;

- Россия Федерациясенә норматив хокукый актларында билгелэнгән тәртиптә вазыйфай бурычны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты жирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләрен булырга тиеш:

1) шәхсән яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләрен хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмау;

2) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык үз-үзенә тотыштан тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирлек Советы абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликтны барлыкка килү куркынычы булганда - шәхси кызыксыну депутат бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыять, - бу хакта жирлек Советына хәбәр итәргә һәм аның әлеге конфликтны булдырмауга яисә жайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә;

4) жирлек Советында билгелэнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә ана мәгълүм булган белешмәләренә фаш итмәскә һәм файдаланмаска;

6) физик һәм юридик затлардан депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссуда, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) алынмаска.

6. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) шәхсэн яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгылльәнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы» ассоциациясе идарәсендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, сәяси партиядә катнашудан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашудан тыш) катнашырга, федераль законнарда каралган очрақлардан һәм, оешма белән идарә итүдә катнашу жирле үзидарә органы исемненән Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган очрақлардан тыш;

2) укытучы, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгылльәнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

3) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә.

7. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты тарафыннан коррупциягә каршы тору турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөрөсләген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты карары буенча уздырыла.

8. Әлеге статьяның 7 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны тыю турында» 2013 елның 07 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, жирле үзидарә органында тиешле вәкаләтләргә вакытыннан алда кабул итү турында гаризасы белән Татарстан Республикасы Президенты, жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органында сайланган әгъза, жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органына вакытыннан алда тавыш бирү вәкаләтләрен кабул итүне тыю турында гариза белән билгеләнә.

а) 5 пунктны түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлекнең социаль-иқтисадый үеш стратегиясен раслау;»;

б) түбэндәге эчтәлекле 35 пункт өстәргә:

«35) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.».

1.6. 39 статья түбэндәге эчтәлекле 7 өлеш өстәргә:

«7. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлегә гариза жирлек Советына кергән көн.».

1.7. 42 статьяның 6 өлешен түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Жирлек башлыгы «Коррупциягә каршы көреш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны һәм (яисә) чит ил финанс инструментларына ия булуны тыю турында» 07.05.2013 № 79-ФЗ Федераль законда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.»

1.8. 47 статьяда:

а) 1 өлешнең 5 пункттындагы унынчы абзацын түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«- каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортта ташу эшчәнлеген оештыруда катнаша;»;

б) 1 өлешнең 7 пунктына түбэндәге эчтәлекле уникаль абзац өстәргә:

«- инвалидларның физик культурасын һәм спортын, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затларны, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә.»

1.9. 65 статьяда:

а) 3 өлешне түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган, гамәлгә куючысы жирлек булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр аларны рәсми бастырып чыгарганнан (халыкка житкәргәннән) соң үз көченә керә.»;

б) 10 өлешне түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

10. Муниципаль норматив хокукый актлар, шул исәптән жирле референдумда (гражданныр жыенында) кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән, Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда кертелергә тиеш.».

1.10. 74 статьяны түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«74 статья. Жирлек гражданнырының үзара салым акчалары

1. Гражданнырның үзара салым акчалары дигәндә гражданнырның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләренә хәл итү өчен башкарыла торган түләүләре

аңлашыла. Гражданнарның үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме, саны жирлек составына керүче гражданнарның гомуми санының (жирлек составына керүче торак пункт) 30 процентыннан артыграк була алмаган һәм алар өчен түләү күләме киметелергә мөмкин булган аерым категорияләреннән тыш, жирлек халкы өчен (жирлек составына керә торган торак пункт) абсолют зурлыкта тигез дип билгеләнә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә.».

1.11. 79 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Жирлек уставы проекты, жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, жирлек Уставын кабул итү турындагы мәсьәләне карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Уставы проектында күрсәтелгән Устав проекты, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибен бер үк вакытта бастырып чыгару (халыкка житкерү) белән рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук жирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

1.12. 81 статьяда:

а) 2 һәм 3 өлешләренә түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Жирлек уставы, жирлек Советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары, муниципаль берәмлекнең контроль органын булдыруны күздә тоткан үзгәрешләр, аларны дәүләт теркәвенә алганнан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм аларны рәсми бастырып чыгарганнан (халыкка житкергәннән) соң үз көченә керә. Жирлек башлыгы хәлиткеч тавыш хокукына ия жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкарган очракта, жирлек башлыгының тавышы жирлек Уставы, жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгәндә жирлек Советы депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

3. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган әлеге Уставка кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (Уставны федераль законнарга туры китерү очрактарыннан, шулай ук жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларын сайлау вәкаләтләре, вәкаләтләре чоры, тәртибе үзгәрүдән тыш) күрсәтелгән вәкаләтләр һәм өстәмәләр әлеге Уставка өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт кабул иткән жирлек Советының вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң үз көченә керә.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 3.1 өлеш өстәргә:

«3.1. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) жирлек Советы рәисе һәм аның башлыгы йә жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы бердәй жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган жирлек Советы карары;

2) жирлек Советы кабул иткән һәм жирлек башлыгы кул куйган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта жирлек Советының аны кабул итү турындагы карарының реквизитлары күрсәтелә. Жирлек Советының мондый карарына шушы Уставка кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр үз көченә керүе турында күчеш нигезләмәләрен һәм (яисә) нормаларын кертү рөхсәт ителми.»;

г) түбәндәге эчтәлекле 5 һәм 6 өлешләр өстәргә:

«5. Жирлек уставын федераль канунга, Татарстан Республикасы законына туры китерү әлеге закон актларында билгеләнгән срокта гамәлгә ашырыла. Федераль законда, Татарстан Республикасы законында күрсәтелгән срок билгеләнмәгән очракта, жирлек уставын федераль законга, Татарстан Республикасы законына туры китерү срогы тиешле федераль закон, Татарстан Республикасы законы үз көченә керү датасын, жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларда рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм фикер алышу зарурлыгын, аның буенча гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу, жирлек Советы утырышларының чиратлылыгын, мондый муниципаль хокукый актны дәүләт теркәве һәм рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) срокларын исәпкә алып билгеләнә һәм, кагыйдә буларак, алты айдан артмаска тиеш.

6. Әлеге Уставны әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән яңа редакциядә кую рөхсәт ителми. Бу очракта яңа Устав кабул ителә, ә жирлекнең элек гамәлдә булган Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар яңа Устав үз көченә кәргән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.».

2. Әлеге карарның 1.1 пунктының дүртенче һәм бишенче абзацлары, 1.8 пунктының икенче һәм өченче абзацлары дәүләт теркәвенә алынганнан соң, әмма 2019 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә дип билгеләргә.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жибәрергә.

4. Дәүләт теркәвеннән соң әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» <http://aznakaevo.tatar.ru>. урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

5. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.